

Są słowa, które rozbrzmiewają w historii Kościoła niczym dzwony wiecznej prawdy. Jednym z nich jest „**Non possumus**” — po łacinie: „nie możemy”. Nie jest to zwykły gest uporu ani kaprys kogoś, kto odmawia ustępstwa. To **wyznanie wiary**, które przetrwało przez wieki, zawsze wypowiedane wtedy, gdy Kościół musiał wybierać między wiernością Chrystusowi a podporządkowaniem się władzy ludzkiej.

Dziś, w świecie, który nieustannie zaprasza nas do relatywizowania, negocjowania tego, co istotne, albo „dostosowywania” wiary, by łatwiej wtopiła się w społeczeństwo, to wyrażenie pozostaje tak samo konieczne, jak w czasach pierwszych chrześcijan.

---

1. Początek i historyczne znaczenie „Non possumus”

Wyrażenie to ma swoje korzenie w czasach **prześladowań rzymskich**. Gdy od chrześcijan żądano składania kadzidła przed bożkami lub przynajmniej przyjęcia zwyczajów pogańskich, wielu odpowiadało:

„Non possumus” — Nie możemy (tego zrobić), ponieważ nie możemy przestać być tym, kim jesteśmy: uczniami Chrystusa.

Nie była to odmowa polityczna, lecz **teologiczna**. Wiedzieli, że „trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi” (Dz 5,29).

Z biegiem czasu to wyrażenie powracało w różnych momentach historii:

- **W czasach herezji**, gdy niektórzy proponowali rozmycie lub zniekształcenie doktryny, wierni powtarzali, że nie mogą ustąpić w tym, co stanowi depozyt wiary.
- **Podczas napięć z władzami świeckimi**, królowie i rządy próbowali manipulować Kościołem. Biskupi i papieże odpowiadali tym samym duchem: „Non possumus”.
- **W XX wieku** papież Pius XII użył tych słów wobec nacisków reżimów totalitarnych, które chciały podporządkować Kościół kontroli państwa.

We wszystkich tych okolicznościach „**nie możemy**” **nie oznaczało słabości, lecz siłę wierności**: pewność, że prawda Chrystusa nie podlega negocjacji.

---

2. Głębokie znaczenie teologiczne

Powiedzieć „**Non possumus**” oznacza stwierdzić:

- Że istnieją **prawdy nienegocjowalne**, ponieważ pochodzą bezpośrednio od Boga.
- Że **Kościół nie jest właścicielem wiary**, lecz jej wiernym stróżem.
- Że chrześcijanie **nie mogą wyrzec się Krzyża**, nawet jeśli świat uważa go za zgorszenie lub głupstwo (por. 1 Kor 1,23).

Innymi słowy: **nie chodzi o to, czego „chcemy” lub „wolimy”, ale o to, co zostało nam nakazane przez Chrystusa.**

Sam Jezus powiedział:

┆ *„Niebo i ziemia przeminą, ale moje słowa nie przeminą” (Mt 24,35).*

Wobec tej pewności każda próba zmiany, rozmycia czy manipulacji Ewangelią musi spotkać się z tą samą stanowczą odpowiedzią: **Non possumus.**

---

3. Aktualność „Non possumus”

Dziś nikt nie żąda od nas składania kadzidła rzymskim bożkom, lecz istnieją nowe bożki:

- **Relatywizm moralny**, który twierdzi, że wszystko jest równe i nic nie ma naprawdę znaczenia.
- **Konsumpcjonizm**, który czyni z pieniędzy i przyjemności cele absolutne.
- **Władza polityczna lub kulturowa**, która czasem wymaga, by zrezygnować z prawdy, aby zostać zaakceptowanym.

W tym kontekście chrześcijanin stoi przed tym samym wyborem: **być wiernym Chrystusowi czy ulec światu.**

- Gdy katolik jest naciskany, by milczał o swojej wierze w pracy, musi pamiętać: *Non possumus*.
- Gdy żąda się od nas akceptacji praktyk sprzecznych z moralnością chrześcijańską — czy to w bioetyce, w rodzinie czy w społeczeństwie — odpowiedź jest ta sama: *Non possumus*.
- Gdy próbuje się zamienić liturgię w zwykły spektakl, zapominając, że jest ona Świętą Ofiarą, Kościół musi powiedzieć: *Non possumus*.

To nie jest fanatyzm. To nie jest nietolerancja. To **spójność**. Jeśli przestaniemy być wierni Chrystusowi w tym, co istotne, co nam pozostanie?

---

4. Przewodnik praktyczny: jak żyć „Non possumus” dziś

Powiedzieć „**Non possumus**” nie jest zarezerwowane tylko dla męczenników i biskupów. Ty także, w swoim codziennym życiu, możesz przeżywać tę wierność. Oto przewodnik z punktu widzenia teologicznego i duszpasterskiego:

a) W życiu osobistym

- **Módl się codziennie**: siła „Non possumus” rodzi się z jedności z Bogiem.
- **Rób rachunek sumienia**: rozpoznaj, kiedy ustąpiłeś z powodu strachu lub wygody.
- **Ufaj łasce**: nie jesteś sam w walce, Duch Święty jest twoim obrońcą.

b) W rodzinie

- **Wychowuj w prawdzie**: nie negocjuj wiary w wychowaniu swoich dzieci.
- **Broń małżeństwa chrześcijańskiego**: wobec banalizacji miłości zaświadczaaj swoim życiem: *Non possumus*.
- **Przekazuj pobożność**: modlitwa rodzinna umacnia dom wobec nacisków świata.

c) W życiu społecznym i zawodowym

- **Bądź zawsze uczciwy**: nawet jeśli inni wybierają kłamstwo lub korupcję.
- **Świadczyć odważnie**: jeśli drwią z twojej wiary, odpowiadaj z pokojem, ale jej nie ukrywaj.
- **Nie uczestnicz w tym, co obraża Boga**: nawet jeśli jest to zwyczajowe lub zalegalizowane.

d) W życiu parafialnym i kościelnym

- **Kochaj liturgię:** uczestnicz z czcią, bo tutaj „Non possumus” oznacza, że nie można banalizować tego, co święte.
- **Wspieraj wiernych pasterzy:** módl się i pomagaj tym, którzy — jak Apostołowie — muszą mówić: „Będziemy słuchać Boga bardziej niż ludzi”.
- **Rozeznawaj wiernie:** nie wszystko, co świat nazywa „postępem”, jest zgodne z wiarą.

---

5. Owoc duchowy „Non possumus”

Kiedy chrześcijanie z serca mówią „**Non possumus**”, dzieje się coś cudownego:

- Łączymy się z **łańcuchem męczenników i wyznawców** wszystkich czasów.
- Doświadczamy **wewnętrznej wolności**, której nikt nie może nam odebrać.
- Dajemy światu **jaśniejące świadectwo**, że Chrystus żyje i króluje.

A nawet jeśli czasami jesteśmy marginalizowani lub prześladowani, pamiętajmy słowa Jezusa:

„Jeśli was świat nienawidzi, wiedzcie, że Mnie wpierw znienawidził” (J 15,18).

Zakończenie

„Non possumus” nie jest „nie” wobec świata, ale zdecydowanym „tak” wobec Chrystusa. To wierność, która podtrzymywała Kościół we wszystkich epokach, wierność, która daje nam tożsamość i chroni nas przed rozplynięciem się w morzu obojętności.

W czasie, gdy wszystko wydaje się podlegać negocjacjom, ty i ja jesteśmy wezwani, by pozostać niezłomnymi, z miłością, ale także z jasnością, mówiąc:

Non possumus... bo Chrystus nam to powierzył i nie możemy Go zdradzić.

□ Chcesz zacząć żyć tym już dziś? Uczyń proste postanowienie: wskaż jeden obszar swojego życia, w którym ustępujesz z powodu strachu lub wygody, i zdecyduj się powiedzieć tam swoje osobiste „Non possumus”. Zrób to z pokojem, ale i z odwagą. Zobaczysz, jak wierność przynosi pokój i radość, bo „prawda was wyzwoli” (J 8,32).